

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga. Vytauto Didžiojo a. 1, 39143 Pasvalys,
tel. (8 451) 54 034, faks. (8 451) 54 130, el. p. kontrole@pasvalys.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620240.

Pasvalio rajono savivaldybės tarybai

Pasvalio rajono savivaldybės
Administracijos direktoriui

AUDITO IŠVADA DĖL PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2014 METŲ BIUDŽETO VYKDYMO, KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ BEI LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO

2015 m. liepos 10 d. Nr. AI-8
Pasvalys

Vadovaudamiesi Vietos savivaldos, Biudžeto sandaros, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymais atlikome 2014 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo, Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo auditą.

2014 metų Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų apskaitos duomenų ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pagrindu. 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas konsoliduojant Savivaldybės konsoliduojamų viešojo sektoriaus subjektų finansines ataskaitas.

Vadovybės atsakomybė

Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir pateikimą pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, bei už Savivaldybės biudžeto asignavimų ir Savivaldybės turto administravimą, Savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą ir Savivaldybės ūkinę bei finansinę veiklą.

Biudžeto asignavimų valdytojai atsako už jiems perduotų Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę; programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą; atsiskaitymus su darbuotojais, mokesčių administravimo įstaigomis,

visų rūšių energijos ir kitų darbų, paslaugų bei prekių tiekėjais, išskyrus atvejus, kai laiku neapmokamos mokėjimo paraiškos, pateiktos Savivaldybės administracijai asignavimams gauti; buhalterinės apskaitos organizavimą, ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą ir kitų teisės aktų reikalavimus teisingą parengimą ir pateikimą laiku.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktais auditais, pareikšti nuomonę dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2014 metų biudžeto vykdymo, konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, bei dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams ir iki liepos 15 dienos pateikti Savivaldybės tarybai audito išvadą ir ataskaitą.

Auditus atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotosiose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžetas vykdytas, lėšos ir turtas naudoti, valdyti ir jais disponuota laikantis teisės aktų.

Audito metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme 2014 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių parengimo ir pateikimo, 2014 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimus. Manome, kad surinkti audito įrodymai suteikia pakankamą pagrindą auditoriaus nuomonei pareikšti.

Audituotų ataskaitų duomenys:

- Savivaldybės biudžeto pajamos – 75.535,3 tūkst. Lt;
- panaudoti Savivaldybės biudžeto asignavimai – 75.210,5 tūkst. Lt;
- Turto vertė 2014 m. gruodžio 31 d. – 272.033 tūkst. Lt.

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrindas

1. Savivaldybės administracija, gavusi ES lėšas, ankstesniais metais išlaidų kompensavimo būdu sumokėtas iš Savivaldybės biudžeto (paskolų) vykdant investicinius projektus, jas panaudojo 2014 metais investiciniams projektams finansuoti, neperskirsčius jų per Savivaldybės biudžetą. Savivaldybės išdas šių lėšų neapskaitė biudžeto pajamose. Dėl šios priežasties 2014 metų Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas nesilaikant Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo – jame nurodytos ne visos Savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos (Žr. audito ataskaitos 4, 14 pastebėjimus).

2. Dėl to, kad Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2-sav.) ir Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinėse ataskaitose 2014 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.3-sav., Nr. 4-sav.) pateikti duomenys apie paimtas ir grąžintas paskolas skiriasi, negalime patvirtinti duomenų minėtose ataskaitose teisingumo (Žr. audito ataskaitos 16 pastebėjimą).

3. Dalis Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų, planuodami biudžeto asignavimus, nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija ir dalį biudžeto asignavimų panaudojo ne pagal patvirtintą sąmatą, o patirtas kasines

išlaidas apskaitė netinkamame ekonominės klasifikacijos straipsnyje (Žr. audito ataskaitos 18 pastebėjimą).

4. Dalis asignavimų valdytojų nesivadovavo Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamajame rašte pateikė neišsamią, netikslią informaciją (Žr. audito ataskaitos 19 pastebėjimą).

Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Pasvalio rajono savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pagrindas

1. Į Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sukonsoliduotose žemesniojo lygio viešojo sektoriaus subjektų ataskaitose nustatėme neištaisytų duomenų iškraipymų, įskaitant sumas, kurių teisingumo negalime patvirtinti. Nustatyti duomenų iškraipymai turi įtakos beveik visiems Savivaldybės konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos straipsniams (žr. audito ataskaitos 23-33 ir 38 pastebėjimus).

2. Dėl neteisingai skaičiuoto ilgalaikio turto nusidėvėjimo negalėjome patvirtinti Savivaldybės administracijos veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose nusidėvėjimo sąnaudos ir finansavimo pajamos 8.214,5 tūkst. Lt sumos teisingumo, finansinės būklės ataskaitų straipsniuose ilgalaikio turto ir finansavimo sumos nurodytų sumų teisingumo (žr. audito ataskaitos 34 pastebėjimą).

3. Kai kurios biudžetinės įstaigos nenurodė gautų ir išleistų piniginių lėšų už komunalines paslaugas, gautų lėšų iš pirkėjų už suteiktas paslaugas, neteisingai parodė darbo užmokesčio, materialinių išmokų pinigų srautus ir kt., todėl tų įstaigų Pinigų srautų ataskaitos duomenys neatspindi tikro ir teisingo vaizdo (žr. audito ataskaitos 35, 36 pastebėjimus).

4. Į konsoliduotąjį Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinį konsoliduotųjų žemesniojo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose pateikta netikslī, neteisinga, ar (ir) ne visa pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus privaloma pateikti informacija (žr. audito ataskaitos 37 - 39 pastebėjimus).

5. Buhalterinės apskaitos tvarkymas ne buhalterinės apskaitos programa didina klaidų ir neteisingų duomenų finansinių ataskaitų rinkiniuose pateikimo riziką, o biudžetinių įstaigų ir Savivaldybės administracijos apskaitos politikų nevienodumas apsunkina finansinių ataskaitų rinkinių supratimą jas analizuojant atskirai, dėl to neužtikrinami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme įtvirtinti atsargumo ir/ar palyginamumo principai (žr. audito ataskaitos 20, 22 pastebėjimus).

Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą visų viešojo sektoriaus subjektų, kurių finansinės ataskaitos konsoliduotos į vieną ataskaitų rinkinį, 2014 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2014 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų

srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo pagrindas

1. Savivaldybės administracija, gavusi ES lėšas, kurios ankstesniais metais išlaidų kompensavimo būdu buvo sumokėtos iš Savivaldybės biudžeto (paskolų) vykdant investicinius projektus, jas panaudojo 2014 metais investiciniams projektams finansuoti, neperskirsčius jų per Savivaldybės biudžetą. Dėl šios priežasties 2014 metų Savivaldybės biudžeto pajamos ir asignavimai sumažinti 828,0 tūkst. Lt (žr. audito ataskaitos 4 ir 14 pastebėjimus).

2. Savivaldybės įstaigose įvertinę biudžeto lėšų naudojimo teisėtumą, nustatėme, kad kai kurie asignavimų valdytojai nevykdė Biudžeto sandaros įstatymo nustatytų pareigų ir biudžeto asignavimus naudojo neracionaliai, laiku neatsiskaitė su darbuotojais, nesilaikė finansinės drausmės, pirkė darbus, prekes ir paslaugas pažeisdami Viešųjų pirkimų, Biudžeto sandaros įstatymų reikalavimus, prisiėmė sutartinius finansinius įsipareigojimus neturėdami tam skirtų asignavimų, nesilaikė viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje reikalavimų (žr. audito ataskaitos 10, 17, 18, 22, 40, 42, 43, 44 pastebėjimus).

3. Savivaldybės administracija nesilaikė su UAB „Pasvalio autobusu parkas“ sudarytos sutarties sąlygų, nes nekontroliavo vežėjo, sudarydama sąlygas apmokėti ne tik faktiškai suteiktas lengvatas dėl nemokamo mokinių vežimo. Nenustatyta Savivaldybės biudžeto apyvartinių lėšų naudojimo tvarka, nenustatyti Savivaldybės biudžetinių įstaigų darbuotojams vieningi vienkartinį skatinamųjų ir materialinių išmokų skyrimo principai ir dydžiai, nepatvirtintos Savivaldybėje transporto priemonių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Pasvalio rajono savivaldybės biudžetinėse įstaigose taisyklės, kas užtikrintų Savivaldybės turto valdymo principų laikymąsi ir racionalų lėšų naudojimą. Todėl negalime pagrįstai įvertinti ir patvirtinti, kad apyvartinės lėšos buvo naudojamos teisėtai, o asignavimai darbo užmokesčiui, materialinei paramai, transportui ir keleivių lengvatinio vežimo kompensacijoms panaudoti racionaliai (žr. audito ataskaitos 3, 11, 13, 42 pastebėjimus).

4. Savivaldybė, rengdama investicinius projektus, prisiimdama įsipareigojimus ir sudarydama sutartis dėl projektų, remiamų Europos sąjungos struktūrinių fondų ir valstybės biudžeto lėšomis, tinkamai neįvertino lėšų poreikio, vykdė investiciniuose projektuose nenumatytus darbus, dėl to 2014 metais patyrė 508,0 tūkst. Lt papildomų Savivaldybės biudžeto išlaidų. (žr. audito ataskaitos 15, 42 pastebėjimai).

5. Planuojant 2014 metų Savivaldybės biudžeto deficitą nesivadovauta Biudžeto sandaros įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi, nes suplanuotas biudžeto deficitas viršija skolintų lėšų poreikį investiciniams projektams finansuoti 2.204,3 tūkst. Lt. (žr. audito ataskaitos 5 pastebėjimas).

6. Nepakankamas dėmesys skiriamas žemės nuomos mokesčio, kurį administruoja Savivaldybės administracija, surinkimui, kitų gautinų skolų išieškojimui, Savivaldybės turto nuomos mokesčio surinkimui (žr. audito ataskaitos 6, 7, 8, 40 pastebėjimus).

7. Savivaldybėje nepakankama Savivaldybės biudžeto vykdymo analizė ir viešumas (žr. audito ataskaitos 1, 2, 12 pastebėjimus).

Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, 2014 m. Savivaldybės biudžetas visais reikšmingais atžvilgiais vykdytas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimą.

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pagrindas

1. Išlieka formalus požiūris į turto valdymą – neužtikrinama, kad turtas būtų valdomas teisėtai, siekiant maksimalios naudos. Dalis apskaityto registruotino nekilnojamojo turto neįregistruota viešuosiuose registruose, kaip reikalauja teisės aktai, nepakankamai sparčiai Savivaldybėje vyksta naudojamos valstybinės žemės sklypų ir kitų registruotinų daiktinių teisių įforminimas, nepatvirtinti vietinės reikšmės kelių sąrašai, Savivaldybėje nepatvirtinta transporto priemonių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Pasvalio rajono savivaldybės biudžetinėse įstaigose tvarka. Turtas apskaitytas nesilaikant teisės aktų reikalavimų (žr. audito ataskaitos 23, 40-42 pastebėjimus).

2. Biudžetinės įstaigos, vykdydamos pirkimus, neužtikrina nediskriminavimo, lygiateisiškumo, skaidrumo ir sutarčių sudarymo trukmės principų, nesilaikė pirkimo sutarties turiniui keliamų būtinųjų reikalavimų, nesuteikdamos prekių ir paslaugų tiekėjams pakankamai informacijos apie pirkimus bei vykdydamos pirkimus iš vieno tiekėjo iškreipė konkurenciją (žr. audito ataskaitos 17, 43 pastebėjimus).

Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupė visais reikšmingais atžvilgiais 2014 metais Savivaldybės turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Audito išvadą pateikiame kartu su audito ataskaita, kuri yra neatsiejama šios išvados dalis.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė

Ilma Paliukėnaitė